

4. Lisää valtaa opettajalle, vähemmän kiusaajalle

Kuulet välitunnilla muutaman luokkatoverisi huutavan haukkumasanoja ohi kulkevalle tytölle. Paikalle saapuu opettaja, joka pyytää heitä lopettamaan. Seuraavalla tunnilla on kuvaamataittoa. Opettajan ja tytön poistuessa luokasta, joku töhrii tytön piirustuksen. Kun opettaja saa selville töhrijän, hän käskää tämän pyytää anteeksi. Liikuntatunnilla tyttö tönäistään kumoon ja hänelle nauretaan. Opettaja ottaa kiusaajat puhutteluun, mutta se ei saa kiusaamista loppumaan. **1. Mikä aloitustapa? Arvioi onnistuneisuutta**

Veikkauksen nettisivuilla 21.8.2017 julkaistu uutinen "Yhdenkään nuoren ei pitäisi joutua kohtaamaan kiusaamista" kertoo Veikkauksen suorittaman kyselyn perusteella suomalaisten kokemuksista kiusaamista kohtaan.

Uutisessa kerrotaan lähes 90 prosenttia ihmisistä vastanneen Veikkauksen kyselyssä kokeneensa joko itse tai lähipiirissään kiusaamista. Kyseessä on siis koko maan laajuinen, varmasti myös meille kaikille tuttu ilmiö. Uutisen mukaan kaksi kolmasosaa vastanneista kertoi myös joskus puuttuneensa kiusaamiseen. Kiusaamisen tunnetuin muoto on koulukiusaaminen. Jokaisessa koulussa tapahtuu kiusaamista, vaikka se ei aina olisikaan näkyvää. Olen joutunut itsekin näkemään ystäviäni kiusattavan.

Nimittely, huutelu ja ulkopuolelle jättäminen ovat uutisen mukaan yleisimpiä kiusaamisen muotoja. Näiden lisäksi myös fyysisiä keinoja käytetään usein. Uutinen ottaa esille myös älypuhelimien yleistymisen lisäävän kiusaamisen muotoja. Näiden jatkuva kokeminen voi jättää ihmiseen jopa koko elämän aikaiset jäljet. Uudet ympäristöt ja ihmiset pelottavat, sekä vanhojen kiusaajien näkeminen voi aiheuttaa paniikkikohtauksen. Uutinen mainitsee kiusaamisen aiheuttavan arkuutta, eristäytymistä, ahdistumista, mielenterveyshäiriöitä, sekä laskevan itsetuntoa. Tällaisista piirteistä poisoppiminen ja parantuminen vie vuosien raskasta työtä. Näin kiusaajilla on valta kiusaamastaan henkilöstä vielä pitkän aikaa, vaikka he eivät sitä itse tietäisikään. **2. Erottele kahdesta edellisestä kappaleesta aineistotekstin referoinnit ja kirjoittajan omat päätelmät. Pohdi erottuvatko ne tarpeeksi hyvin toisistaan ja miten erottumista voisi vielä parantaa**

Ylen 10.10.2017 julkaisema Marko Kilpin kirjoittama kolumni "Kiusaamisen sietämätön helppous" tuo esille epäkohtia koulun ja vanhempien kiusaamiseen puuttumisessa. Kolumnissa kerrotaan hänen lastensa kiusatuksi joutumisen selvittelystä.

Kolumnissa kerrotaan kiusaamisen kitkemiseksi järjestettävän näkyviä kampanjoita julkisuuden henkilöiden tähdittämänä. En itse ole koskaan kokenut näiden kampanjoiden toimivan. Ulospäin voi näyttää, että kiusaamista kitkeytyy pois, esimerkiksi kampanjan lahjoittaman palkinnon vuoksi, mutta sen jälkeen kaikki palaa ennalleen. Koulu ylpeilee saavutuksellaan, mutta kiusatun tuska vain kasvaa. Kiusaamisen loppumiseksi tarvitaan pysyvä muutos, ei vain väliaikaista houkutinta.

Kilpi kertoo koulun puuttumisten poikansa kiusaamiseen olleen "mekaanisia suorituksia, joilla pystyttiin osoittamaan ulospäin, että jotain on tehty vakavaan ongelmaan puuttumiseksi". Opettajien tavat puuttua kiusaamiseen, ovat liian heikkoja. Vaikka kouluissa korostetaan kiusaamiseen puuttumista, ei opettajien puuttumisella vaikuta olevan juuri minkäänlaista valtaa kiusaamista kohtaan. Luokassa ylpeilläään jälki-istunnoilla ja nauretaan opettajan puhutteluille. Opettajien silmien välttäessä, kiusaaminen jatkuu entiseen tapaan. Ala-asteella ystäväni arveli joidenkin opettajien osallistuvan kiusaamisen ratkomis -ryhmään vain saadakseen palkanlisää. Peruskoulussa itsestäni tuntui, että kiusaajilla on enemmän valtaa opettajiin kuin toisinpäin.

Veikkauksen uutisessa kerrotaankin kyselyssä tulleen esille aikuisten kiusaamiseen puuttumisen tärkeys. Siinä tuodaan esille myös monen vastanneen halukkuus antaa opettajille ja rehtorille lisää valtaa kiusaamiseen puuttumiseen. Jos opettajat voisivat antaa jälki-istuntoja suurempia rangaistuksia, kuten koulusta erottamisia edes loppupäiväksi, jo aikaisemmassa vaiheessa, voisivat he saada vallan takaisin itselleen kiusaajilta. Kiusaajat saattaisivat

huomata jo aiemmassa vaiheessa tekojensa vakavuuden ja lopettaa ne ennen kuin on liian myöhäistä.

Hyvä vasta-argumentti koulusta erottamiseen on, ettei oppilas saa silloin opetusta oppivelvollisuutensa täyttämiseksi. Tällöin opettamisen vastuu siirtyisi vanhemmille. Kilpi kertoo kolumnissaan kiusaajien vanhempien puolustavan lastaan, vaikka tämä itse tunnustaisi tekonsa. Myös veikkauksen uutisessa mainitaan vanhempien välinpitämättömyys kiusaamista kohtaan. Kuitenkin opettamisen vastuun siirtäminen vanhemmille, joilla ei yleensä ole aikaa opettaa lapsiaan, voisi herätellä heitä puuttumaan lapsensa tekoihin. Surullinen totuus on, että viimeistään siinä vaiheessa, kun lapsen ongelmat vaikeuttavat vanhempien elämää, he huomaavat, että asialle on tehtävä jotain.

Kilpi mainitsee lapsensa kiusaajien olleen samat koko peruskoulun ajan. Näin he ovat saaneet kasvatettua suuren vallan sekä kiusattua, että muuta luokkaa kohtaan. Valta voi johtaa kavereihin, suosioon ja kannattajiin, mutta se johtaa aina kiusatun pelkoon. Se on itseään ruokkiva kehä, sillä pelko johtaa helposti jälleen kiusaamiseen, koska kiusatusta tulee helpompi kohde. Tämän vuoksi kiusaaminen tulisi saada loppumaan heti alkumetreillä. Toisinaan opettajilla kyse ei ole vallan puutteesta, vaan siitä, ettei sitä osata käyttää. Luokallani oli tyttö, jolla ei ollut kavereita luokassamme, koska hän oli kiusaaja. Ryhmän ulkopuolelle jättäminen näkyi kuitenkin opettajille selvemmin, kuin juoruilu, haukkuminen ja riidan haastaminen, joita tämä tyttö teki päivittäin. Tästä johtuen opettajat näkivät hänet aina uhrina. Luokkaretkelle lähdettäessämme, kukaan ei halunnut olla tämän tytön huonetoveri. Opettaja määräsi, etten saisi olla samassa huoneessa ystäväni kanssa, vaan joutuisin tämän tytön, kiusaajani, huonetoveriksi, koska olin yksi ainoista, jotka käyttäytyivät häntä kohtaan ystävällisesti.

"Jos ongelmaa haluttaisiin oikeasti korjata, pitäisi toimien kohdistua suoraan kiusaajien koteihin", Kilpi toteaa kolumnissaan. Vanhempien tulisi suhtautua erittäin vakavasti kuullessaan lapsensa kiusaavan. Lapsen kanssa tulisi keskustella, miksi hän toimii näin, ja tehdä selväksi, ettei kiusaaminen voi jatkua. Olisi myös hyvä käyttää lasta puhumassa psykologille, tai muulle alan ammattilaiselle. Näin kiusaamisen syyt voisivat tulla paremmin esille ja asiaan pystyttäisiin puuttumaan oikealla tavalla. **3. Pohdi miksi kirjoittaja käyttää tämän kappaleen alussa suoraa sitaattia ja pohdi, onko ratkaisu mielestäsi onnistunut.**

Kiusaaminen on vakava asia, joka tulisi saada päätökseen ennen, kuin kiusaaja saa liian suuren vallan. Jos kiusaamista ilmenee, tulisi opettajien ja vanhempien suhtautua siihen vakavasti, eikä vähätellä tilannetta. Kukaan ei ansaitse tulla kiusatuksi ja luokassa opettajalla tulisi olla riittävät keinot ja valta varmistaa se.

4. Kirjoittaja jäsentää tekstinsä pääosin ongelmanratkaisujärjestyksen (ongelman esittely – syyt – seuraukset – ratkaisut) mukaisesti. Kirjoita lyhyesti a. mikä on ongelma, b. mitkä ovat syyt, c. mitkä ovat seuraukset ja d. mitä ratkaisuja kirjoittaja esittää?

5. Arvioi tekstin aineistojen käytön ja oman pohdinnan osuuksia: ovatko ne tasapainossa ja mihin tarkoituksiin kirjoittaja käyttää aineistoja

5823 merkkiä